

POSTANOWIENIE

Dnia 22 września 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Lech Walentynowicz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Iwona Koper

SSN Kazimierz Zawada

w sprawie ze skargi Jolanty Z.

o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu
Apelacyjnego w Katowicach z dnia 10 listopada 2010 r.,

w sprawie z powództwa Jolanty Z.

przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej "S"

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 22 września 2011 r.,

zażalenia skarżącej na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 22 lutego 2011 r.,

- 1) oddała zażalenie;
- 2) oddała wniosek pełnomocnika powódki o zasądzenie wynagrodzenia z tytułu kosztów postępowania zażaleniowego.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 22 lutego 2011 r. Sąd Apelacyjny odrzucił skargę powódki o wznowienie postępowania zakończonym prawomocnym wyrokiem tego Sądu z dnia 10 listopada 2010 r. Wyrokiem tym oddalono apelację powódki od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 10 maja 2010 r. oddalającego jej powództwo odszkodowawcze przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej „S”, będące następstwem egzekucyjnego wykonania eksmisji na podstawie prawomocnego sądowego tytułu wykonawczego.

Jako podstawa skargi został powołany art. 403 § 2 k.p.c., w następstwie wykrycia prawomocnego wyroku Sądu Najwyższego z dnia 23 czerwca 2005 r. (sygn. akt III CZP 35/05) dotyczącego – zdaniem skarżącej – tego samego stosunku prawnego, nieznanego wcześniej, z którego to „środka dowodowego” nie mogła skorzystać w sprawie odszkodowawczej.

Sąd Apelacyjny uznał, że skarga nie opiera się na ustawowej podstawie (podstawach) wznowienia. Wskazane wykrycie „prawomocnego wyroku” Sądu Najwyższego (tu: uchwały z dnia 23 czerwca 2005 r., III CZP 35/05 – OSNC 2006, nr 5, poz. 81) musiałoby dotyczyć tego samego stosunku prawnego (art. 403 § 3 k.p.c.). Tymczasem uchwała III CZP 35/05 nie dotyczyła tego samego stosunku prawnego (dotyczyła problemu prawnego w innej sprawie, między innymi stronami). Nie mogła mieć również znaczenia dowodowego (art. 403 § 2 k.p.c.), a jedynie mogła być elementem rozważań prawnych niewiążących w sprawie odszkodowawczej (art. 390 § 2 k.p.c.). Uchwała III CZP 35/05 została opublikowana w 2006 r. (OSNC 2006, nr 5, poz. 81), a więc musiała być znana przed wytoczeniem powództwa odszkodowawczego przeciwko SM „S” w dniu 27 maja 2009 r. Skarga o wznowienie podlegała więc odrzuceniu na podstawie art. 410 § 1 k.p.c.

W zażaleniu powódka wniosła o uchylenie postanowienia z dnia 22 lutego 2011 r., powołując się na naruszenie:

- 1) art. 403 § 2 k.p.c. przez uznanie, że pogląd Sądu Najwyższego zamieszczony w uchwale III CZP 35/05 nie może stanowić okoliczności faktycznych i środków dowodowych mogących mieć wpływ na wynik sprawy odszkodowawczej;
- 2) art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 361 k.p.c. przez zaniechanie wskazania przyczyn niezakwalifikowania uchwały III CZP 35/05 do okoliczności faktycznych lub środków dowodowych;
- 3) art. 410 § 2 k.p.c. przez jego niezastosowanie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest oczywiście bezzasadne. Zarzut naruszenia art. 410 § 2 k.p.c. jest niezrozumiały i bezprzedmiotowy, ponieważ podstawą odrzucenia skargi nie było przekroczenie 3-miesięcznego terminu określonego w art. 407 § 1 k.p.c., tylko brak ustawowych przesłanek wznowienia określonych w art. 403 § 2 i 3 k.p.c. Pełnomocnik powódki w istocie wskazuje - na jej niekorzyść - na dodatkową podstawę odrzucenia skargi (art. 410 § 1 k.p.c. w związku z art. 407 § 1 k.p.c.).

W skardze o wznowienie i w zażaleniu powołana została tylko jedna podstawa wznowienia określona w art. 403 § 2 k.p.c. W rzeczywistości nastąpiło wyraźne „pomieszanie” przesłanek dwóch podstaw restytucyjnych (art. 403 § 2 i 3 k.p.c.). Sąd Apelacyjny dostrzegł tę wadliwość i całkowicie trafnie wykazał nieistnienie obu podstaw wznowienia.

Wskazana uchwała III CZP 35/05 niewątpliwie nie była „prawomocnym wyrokiem” w rozumieniu art. 403 § 3 k.p.c. Była tylko określonym wskazaniem interpretacji prawa, wiążącym tylko w konkretnej sprawie (art. 390 § 2 k.p.c.). Nie można jej było zaliczyć również do okoliczności faktycznych i środków dowodowych mających wpływ na rozstrzygnięcie sprawy odszkodowawczej (art. 403 § 2 k.p.c.). Te stwierdzenia są oczywiste dla osoby dysponującej minimalną znajomością prawa.

Należy również podkreślić, że treść uchwały III CZP 35/05 mogła kształtować wykładnię prawa tylko w sprawie eksmisyjnej (I C 1949/02 Sądu Rejonowego w Katowicach). Nie miała natomiast żadnego związku ze sprawą

odszkodowawczą zakończoną prawomocnie wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 10 listopada 2010 r.

Z przedstawionych przyczyn należało oddalić zażalenie (art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.).

Oddalony został też wniosek pełnomocnika powódki, ustanowionego z urzędu, o zasądzenie od Skarbu Państwa wynagrodzenia za świadczenie pomocy prawnej w postępowaniu zażaleniowym. Utrwalone jest bowiem stanowisko judykatury, że wniesienie przez pełnomocnika, ustanowionego z urzędu, oczywiście bezzasadnego środka prawnego nie uzasadnia przyznania mu wynagrodzenia za świadczenie stronie pomocy prawnej w sposób nieprofesjonalny (zob. orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 1999 r., II CKN 341/98, OSNC 1999, nr 6, poz. 123, z dnia 20 września 2007 r., II CZ 69/07, OSNC 2008, nr 3, poz. 41 oraz z dnia 11 maja 2011 r., II CSK 699/10, OSNC Zb. Dod. 2011, nr C, poz. 72).